

Tórshavnar Skipasmiðja 50 ár

Denna og Kjartan Mohr í 1969

Í morgin eru liðin 50 ár, síðani Tórshavnar Skipasmiðja varð sett á stovn. Tey gott og væl hálvthundrað starvsfólkini eru í hesum sambandi boðin á stóra veitslu í Gundadals-höllini í kvöld. Í samband við merkisárið hevur Tórshavnar Skipasmiðja eisini latið gera ein bókling um søguna hjá hesum eina av størstu arbeiðsplássunum í Havn. Tað er Jógvan Arge, tíðindamaður, sum hevur skrivað og staðið fyrri tilrættaleggingini av hesum snotiliga bóklingi. Í honum er eisini hópurin av gomlum og áhuga-verdum myndum av skipum, økinum við Vestaru vág, har skipasmiðjan nú er, og harumframt eru mong andlit, sum ikki

longur eru partur av havnarmyndini.

Hesi 50 árin hava smiðirnar á skipasmiðjuni smiðað 27 skip, seks træskip og 21 stálskip. Her er bæði talan um fiskiskip, farmaskip og ferðamannaskip.

Í dag starvast umleið 160 fólk á skipasmiðjuni, og øll hesi 50 árin hava meira enn 400 mans lært handverk á hesum stað.

Byrjanin

Um orsøkina til at Tórshavnar Skipasmiðja varð sett á stovn skrivur Jógvan m.a. í fororðum sínum:

»Tá ringast stóð til í Føroyum í 1930unum og stórus partur av arbeiðs-

fólkinum onki hevði at gera, tóku menn seg saman um at stovna ymisk arbeiðsskapandi virkir, so komast kundi burtur úr tí ringastu neyðini.

Einstaklingar tóku eftir førimumi væl undir við tilikum stigum og í Havn tóku eisini myndguleikarnir væl undir við stigum, sum kundu skapa vinnu fyri fólk, ið her búði.

Í Havn fingur menn hesi árin fleiri nýggj feløg til fiskivinnu í gongd. Har vóru partafeløgin Uvak, Kimbil og Tór, og Tórshavnar Skipasmiðja varð

stovnað 17. august 1936. Til tess at fáa fólk í vinnu aftur og at fara undir endurnýggjan av fiskiskipaflotanum við at byggja skip í Føroyum, setti hetta felag, við Kjartan Mohr á odda, sær fyrri at leggja eina sleipstøð í Sjarpholinum, har eisini øll skip í Føroyum kundu takast upp til umvælingar.

Við mikið stríð og strev eydnaðist at fáa hetta í lag. Nógvir hildu, at tað var ein ómøguligur setningur at seta sær, men við góðum fólk aftrat sær, eydnaðist Kjartani at koma á mál. Kjartan Mohr

var stjóri á Tórshavnar Skipasmiðju, og í nevndini virkaði hann saman við monnum sum Anton Andréson, Johan Schrøter, H. V. Simonsen, Gunnar Mohr, Poul Juul Djurhuus, Simun Simonsen á Høgabøli, Esbern Simonsen á Høgabøli, Robert Andréson, Leif Mohr, D. J. Vilhelm og fleiri.

Bátasmið fyrr

Skipasmiðjan varð bygd í Sjarpholinum innanvert Bug. Her plagdu havnarmenn annars at hava ein

bát standandi, sum teir kundu flota, um okkurt var áfatt á vágini í ódnarveðri.

Við stovnanini av felagnum tann 17. august 1986 vóru lunnar lagdir undir tað stóra virksemd, sum síðani hevur verið á skipasmiðjuni.

Men tað hava verið bygdir nógvir bátar í Havn undan hesi tíð. Serliga vóru tað teir báðir Lias Johansen í Rættará og Lauritz Debes í Mortanstovu, sum bygdu bátar í Havn um aldar-skiftið og tíðina aftaná.

Fyrst í tjugunum hugsaðu teir um at byggja skip

Kjartan Mohr byrjaði bátaverkstað í Konslarapakkhúsinum fyrst í tjugunum og flutti seinni verkstaðin á neystaloftið í Sjarpholinum. Neystið er uttanfyri Müllers pakkhús